

דברי תורה לפרשת בלק

מאת הרב אייל ורד

חזרה לשגרה

שקט במחנה ישראל. עוד יום רגיל, כמו אלו שקדמו לו וכמו אלו שיהיו אחריו. עדיין ממתינים לקראת הכניסה לארץ, עוד מעט, עוד פחות משנה.

ובינתיים חיי מחנה שגרתיים. אוספים מן בבוקר, לומדים תורה אצל משה, במשכן עובדים הכהנים, שבט שבט חונה על מקומו, ואשה מבקרת את שכנתה שזה עתה ילדה. שגרת מדבר

ובצוק ממול, משקיפים שניים. מנסים בכל כוחם למצוא פגע, ידית אחיזה קטנה שדרכה יוכלו להטיל את כל הרעל שנמצא בתוכם, חור קטן שדרכו יפעפע הארס ויתפשט. הם שם למטה לא יודעים איזו סכנה נוראית נשקפת להם מן הישימון. אם היו יודעים, ודאי היו מתכנסים לתפילה, היו מכריזים צום ועצרה,

היו מתכנסים סביב משה ומבקשים שיתפלל עבורם, שלא יעזוב מלקרוא אל ה' בשעה הקשה הזו. אולי הקשה ביותר שהייתה להם עד כה.

אך הם לא יודעים. ולכן הם ממשיכים בשגרת חיים רגילה.

ובצוק ממול מסתובבים השניים בונים שבעה מזבחות ומקריבים שבעה פרים. עולם הטבע מקבל את קרבנותיו. הם בטוחים שזה רק עניין של זמן, או של זווית הסתכלות, ותיכף תמצא הפרצה, הרגע הבודד ביום שבו אבא כועס על ילדו, שבני זוג רבים, שויכוח גולש לשנאה וכעס מלווה בקצת עין רעה שודאי קיימת, או אולי הצצה קטנה של קנאה לחצרו של השכן, דברים שהשגרה מלאה מהם. כך טבע הדברים. ודרך שם כבר יהיה אפשר לחדור ולקלל. להרחיב את הרגע הזה ולהפוך אותו לקללה מתמשכת, למציאות.

ואין.

ארבעים שנה עם משה, עם תורה, לקחו עם ששגרת חייו הייתה העבדות הארורה, והפכו אותו לעם ששגרת חייו היא ללא פגם. אין פרץ ואין יוצאת ואין צווחה ברחובותינו.

והם אפילו לא ידעו שהם כאלו. הם לא ידעו ששגרת חייהם מלאה באהבת ה', בדבקות בו, בסדרים מתוקנים, בצניעות ועין טובה, זה היה נראה להם טבעי ומובן מאליו שהפתחים לא מכוונים אחד מול השני, וכי אפשר אחרת?

וכיוון שאינם יודעים, אז צריך להודיע להם, לספר להם את שבחה של השגרה שלהם, וגם את כוחה ועוצמתה, וכמה שיש בה כדי להגן מכל מיני משקיפים בעלי עין רעה ולב חורש מזימות.

אז משה מספר להם ' וְאֲשֶׁר שָׁכַר עֲלֵיךְ אֶת בְּלִעַם בֶּן בְּעֹר מִפְּתוֹר אֲרָם נִהְרִים לְקַלְלֶךָ:

וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹקֶיךָ לְשִׁמֵּעַ אֶל בְּלִעַם וַיִּהְפֹּךְ ה' אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה

לְבָרְכָהּ כִּי אָהַבְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ::

אותנו רצו לקלל?? מתי? אז כשהיינו מול הרי מואב?? ולא הצליחו? וכל כך הקב"ה אוהב אותנו, שלא כעס כלל באותם ימים, והפך לנו קללות לברכות? ישתבח שמו לעד.

אבל משה יודע את כל האמת, והוא מקריא להם אחת לאחת את ברכותיו של בלעם, וגם את כוונותיו. פיו מלא קללה, עינו הימנית סתומה וכולו רואה רק בשמאל. אך מול שגרת מחנה פשוטה של ישראל, שגרה בה האוהלים בנויים בצורה קרובה, אך יחד עם זאת צנועה. איש אינו מסתכל במה שאינו שייך לו, איש לא מחפש רעת חבירו, הפתחים לא מכוונים אל מקומו של השכן. שגרת מדבר, מול שגרה זו הוא נמס ומתמוטט, פיו כבר אינו ברשותו, והלשון מתנועתת מאליה, ממלמלת את מה שמורה לה בוראה, שבח והלל ורוממות לאומה ששגרת חייה הפשוטה, ניצחה את הקוסם העולמי בעל העין הרעה.